

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Coroi Victor xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 21.06.2019-18.09.2019;

2. Instanța de apel: 28.10.2019-18.12.2019;

3. Instanța de recurs: 17.03.2020-29.09.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 septembrie 2019, cauza fiind examinată în procedură prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, Coroi Victor a fost liberat de răspundere penală pe art. 287 alin. (1) Cod penal în conformitate cu prevederile art. 55 Cod penal cu tragerea la răspundere contravențională, cu aplicarea în privința acestuia a amenzii în mărime de 50 unități convenționale în sumă de 2500 lei.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Coroi Victor, la data de 22 noiembrie 2016, aproximativ în jurul orelor 00:05 minute, aflându-se în apropierea barului „Doinița-luta”, amplasat pe str. Ștefan Vodă 2 „A”, or. Durlleşti, mun. Chișinău, având intenția comiterii unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestând o obrăznicie deosebită și demonstrând o lipsă de respect față de cei prezenți, într-un mod grosolan și demonstrativ, fără nici un motiv real, intenționat i-a aplicat lui Melenciuc Ion cu pumnii mai multe lovituri în regiunea capului, acțiuni huliganice cu caracter violent, în rezultatul cărora lui Melenciuc Ion, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: plagă contuză la nivelul pleoapei pe stânga, edem echimotic periorbital pe stânga, echimoze și excoriație la nivelul mucoasei buzei superioare pe stânga, care conform raportului de expertiză medico-legală nr. 3560/D din 9 ianuarie 2017, se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Coroi Victor a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin.(1) Cod penal, individualizată prin „huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea

violentei asupra persoanei, precum și acțiunile care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Buiucani, Pădure Drăgălin, prin care a solicitat admiterea apelului, casare parțială a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Coroi Victor, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 lei, în rest sentința să fie menținută.

2.1 În motivarea apelului procurorul a indicat că:

- aplicarea prevederilor art. 55 Cod Penal constituie o circumstanță excepțională, aplicată în cazuri speciale, fapt ce nu se poate de raportat la circumstanțele speței. Legea penală are ca scop reeducarea și socializarea persoanelor ce au comis infracțiuni, în scopul ajustării comportamentului la standardele societății, astfel se consideră că pedeapsa aplicată nu-și va atinge scopul prevăzut de Legea penală. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Coroi Victor, instanța a ținut cont în mod prioritar de faptul că inculpatul și-a recunoscut vinovăția, a comis prima dată infracțiune mai puțin gravă, ca fiind una din circumstanțele cheie la individualizarea pedepsei inculpatului;

- în cazul inculpatului, pedeapsa aplicată acestuia - sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale, nu va asigura realizarea scopului procesului penal de protejare a societății și persoanei, astfel ca orice persoană, care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, precum și nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane.

Or, pedeapsa solicitată de către acuzator sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 lei, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(1) din Codul penal, este rezonabilă și proporțională cu valorile sociale lezate prin infracțiune și personalitatea inculpatului.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2019, a fost respins apelul declarat de către procuror, ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel, examinând probatorul, a constatat dovedită indubitabil vina inculpatului Coroi Victor de comiterea huliganismului, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violentei asupra persoanei, precum și acțiunile care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiunile lui just au fost calificate în temeiul art.287 alin.(1) Cod penal.

Cu referire la încetarea procesului penal și liberarea de răspundere penală a inculpatului Coroi Victor și tragerea acestuia la răspundere contravențională potrivit art. 55 Cod penal, instanța de apel a considerat soluția instanței de fond una corectă, justificată și motivată, din care considerent, apelul declarat de procuror urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În acest context, instanța de apel a constatat că inculpatul Coroi Victor întrunește condițiile pentru liberarea acestuia de răspundere penală și tragerea la răspundere contravențională, or, pe parcursul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că inculpatul a comis o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave prin prisma art. 16 Cod penal, este prima dată tras la răspundere penală, a recunoscut integral vinovăția incriminată, s-a căit sincer în cele comise, este angajat în câmpul muncii, se caracterizează pozitiv la locul de muncă, cauza fiind examinată în procedura simplificată în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 28 februarie 2020, *cu recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Popov Oleg, care indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.1) pct. 6), 10) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

4.1 În motivarea recursului procurorul a indicat că:

- instanța de apel, justificând soluția dată de către instanța de fond a citat exact dispoziția art.55 alin.(1) Cod penal, fără a menționa care sunt criteriile ce caracterizează personalitatea inculpatului și în coraport cu care și-a făcut concluzia că acesta poate fi corectat fără a fi supus răspunderii penale. De altfel, aceiași situație se reține și în cazul sentinței;

- instanțe de judecată nu au ținut cont în primul rând de consecințele faptei săvârșite. Astfel, așa cum rezultă din actele cauzei penale, fapta săvârșită de către inculpat a generat consecințe negative asupra sănătății părții vătămate Melenciuc Ion care a fost nevoit să suporte investigații medicale și reabilitare o anumită perioadă de timp;

- instanțele de fond și de apel nu au ținut cont nici de comportamentul inculpatului în timpul săvârșirii infracțiunii (echivalent cu pericolul lui social), în condițiile în care respectivul, după doborârea părții vătămate Melenciuc Ion la sol, manifestând o agresivitate excesivă, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii în regiunea capului, organ care prin predestinarea sa fiziologică este unul vital, iar după consumarea faptei l-a abandonat, plecând degajat să petreacă în continuare în localul de agrement de unde ieșiseră cu puțin timp înainte de săvârșirea infracțiunii;

- aplicarea a 6 lovituri cu pumnul în regiunea feței nu poate fi justificată nici chiar dacă s-ar fi dovedit faptul că partea vătămată aflată așa cum insistă inculpatul în stare de ebrietate alcoolică ar fi manifestat agresivitate verbală și fizică față de o altă persoană;

- pe această ultimă dimensiune acuzarea argumentează potrivit lucrărilor cauzei penale asupra faptului că nu există nici un indiciu obiectiv și rezonabil că partea

vătămată Melenciuc Ion ar fi aplicat violență fizică asupra persoanei de gen feminin pe care o însoțea (soția Tricolici Veronica) și în condițiile respective, aplicarea de către inculpat a violenței fizice în forma în care a fost realizată era neîntemeiată;

- existența unui dezinteres al autorităților judiciare de a-l pedepsi dur și deopotrivă echitabil pe inculpat, în vederea prevenirii săvârșirii de către el a unor fapte similare, în condițiile în care se pare că acesta și-a educat un model comportamental care nu i-a permis să-și stăpânească agresivitatea într-o situație care impunea doar adresarea unei observații banale (contrarierea părții vătămate și a soției sale);

- instanța de fond, la adoptarea soluției de liberare a inculpatului Coroi Victor de răspundere penală nu a ținut cont nici de comportamentul acestuia de după săvârșirea infracțiunii care s-a eschivat conștient de la organul de urmărire penală, fapt pentru care a fost anunțat în căutare;

- instanța de apel a constatat nejustificat că inculpatul Coroi Victor a reparat daunele materiale cauzate prin infracțiune, de vreme ce din lucrările cauzei penale nu rezultă o astfel de împrejurare de fapt. Nici măcar inculpatul nu a insistat că ar fi recuperat daunele materiale cauzate părții vătămate;

- instanța de fond defectuos a întocmit sentința însă a avut de fapt în vedere că recunoașterea vinovăției reprezintă o circumstanță atenuantă și a reținut această circumstanță, atunci se necesită a remarca că o atare situație contravine logicii juridice dar și practicii judiciare bine consolidate la momentul adoptării sentinței, în condițiile în care recunoașterea vinovăției care a atras incidența procedurii simplificate nu mai poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută la art.76 alin.(1) lit.f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o valență juridică dublă;

- instanța de apel, nejustificat nu a intervenit, inclusiv din oficiu în vederea rezoluționării sentinței contestate de către procuror, în condițiile în care actul procedural ultim-indicat (sentința) conține un raționament vădit nefondat și deopotrivă inadmisibil pentru actele oficiale;

- din textul sentinței rezultă că, instanța de fond a reținut că inculpatul Coroi Victor ar fi săvârșit infracțiunea de huliganism din intenții nobile referindu-se cel mai probabil la motivul săvârșirii infracțiunii, noțiunii pe care se pare că le-a confundat (intenția vs. motivul săvârșirii infracțiunii).

5. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de către procuror se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din conținutul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă procurorul critică decizia instanței de apel, prin care s-a menținut sentința, privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 55 Cod penal, liberarea de răspundere penală, cu atragerea la răspundere contravențională, astfel considerând-o neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, la fel instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate, în ordine de apel.

Astfel, instanța de recurs reține că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 septembrie 2019, Coroi Victor a fost liberat de răspundere penală pe art. 287 alin. (1) Cod penal în conformitate cu prevederile art. 55 Cod penal cu tragerea la răspundere contravențională, cu aplicarea în privința acestuia a amenzii în mărime

de 50 unități convenționale în sumă de 2500 lei, motivându-și soluția prin faptul că *inculpatul a săvârșit infracțiunea din intenții nobile cu scopul de a apăra o persoană de gen feminin, în privința căreia partea vătămată aplica violență.*

Procurorul nefiind de acord cu hotărârea adoptată a contestat-o în ordine de apel, criticând-o prin prisma faptului aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 55 Cod penal, din considerentul că concluziile instanței de fond în această parte sunt greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale. Însă, instanța de apel a respins ca nefondat apelul procurorului și a menținut sentința.

Instanța de recurs reține că, argumentele din recursul procurorului urmează a fi admise, deoarece din analiza hotărârii contestate, se atestă faptul că, instanța de apel în soluția adoptată nu a dat răspuns argumentelor procurorului privind circumstanțele comiterii infracțiunii și în special că, *„inculpatul după doborârea părții vătămate Melenciuc Ion la sol, manifestând o agresivitate excesivă, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii în regiunea capului”.*

Instanța de apel reținând concluzia inacceptabilă și contradictorie a instanței de fond precum că, inculpatul a *„săvârșit infracțiunea din **intenții nobile**, cu scopul de a apăra o persoană de gen feminin, în privința căreia partea vătămată Melenciuc Ion aplica violență”* nu s-a expus asupra circumstanțelor și probelor cauzei acceptate de către inculpat, cauza fiind examinată în procedură prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, precum că părții vătămate i-au fost aplicate un șir de lovituri care potrivit raportului de expertiză se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, este contradictorie constatarea instanței că, pe de o parte inculpatul comite o infracțiune din intenții huliganice, iar pe de altă parte constată că, comite infracțiunea din intenții nobile.

Instanța de fond, la adoptarea soluției de liberare a inculpatului Coroi Victor de răspundere penală nu s-a expus asupra comportamentului acestuia în timpul săvârșirii infracțiunii care după consumarea faptei a abandonat partea vătămată, cât și de după săvârșire a infracțiunii care s-a eschivat conștient de la organul de urmărire penală, fapt pentru care a fost anunțat în căutare.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că, la examinarea apelului, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat de către procuror privind critica aplicării în speță a prevederilor art. 55 Cod penal și nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 55 Cod penal, nemotivându-și soluția în acest sens.

Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nefondate și greșit motivate în privința încetării procesului penal cu tragerea la răspundere contravențională a inculpatului Coroi Victor.

Or, conform art. 55 Cod penal, liberarea de răspundere penală, cu tragerea la răspundere contravențională, poate avea loc în privința persoanei care a săvârșit pentru prima dată o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Dat fiind că încălcările specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de către procuror este întemeiat, motiv pentru care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel în această parte, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel depusă de procuror; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțele cauzei, să emită o soluție clară și motivată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău – Popov Oleg.

Casează, integral, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Coroi Victor xxxxx* cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **12 noiembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor